

særlige skånebehov, eller om der mangler helbredsoplysninger i sagen.

Det fremgår, at forslagsstillerne er utilfredse med, at en lægekonsulent kan tilsidesætte en fagfælles, dvs. en anden læges vurdering. Jeg vil gerne understrege, at speciallægeerklæringer ikke kan stå alene i en førtidspensionssag. Speciallæger er netop specialister og kun eksperter på deres afgrænsede område. I forhold til en socialrådgiver har speciallæger typisk et mere ensidigt fokus på diagnoser og funktionsbegrænsninger.

Heller ikke efter de gamle regler med erhvervsevnetab kan speciallægeerklæringer stå alene. Lægeerklæringer fra praktiserende læger og speciallæger, der indeholder en relevant beskrivelse og vurdering af ansøgerens helbred, må naturligvis ikke tilsidesættes i sagsbehandlingen.

Hvis praktiserende læger og speciallæger derimod tager stilling til pensionsberettigelsen i deres erklæring og f.eks. skriver, at patientens erhvervsevne er nedsat med så og så mange procent, er det kommunens opgave at se bort fra disse synspunkter og foretage deres egen vurdering i stedet, en gennemskuelig og velbegrunder vurdering naturligvis.

Læger har ikke ret til at tilkende førtidspension, hverken praktiserende læger, speciallæger eller lægekonsulenter. Pensionsmyndigheden, kommunen, kan tilkende førtidspension ud fra en helhedsvurdering af borgerens ressourcer og barrierer og kravene på arbejdsmarkedet. Det var faktisk selve grundlaget for førtidspensionsreformen.

Der er heldigvis fuldstændig enighed mellem os og den tidligere regering om de her spørgsmål, om formålet med førtidspensionsreformen og lægernes rolle, om, at målet er selvforsørgelse og ikke førtidspension.

Forslagsstillerne har den oplevelse, at lægekonsulenter fungerer som kassetænkningens forlængede arm og forhindrer folk i at få deres ret. Jeg vil gerne gentage, at det ikke er lægekonsulenterne, der træffer afgørelse om førtidspension. En yderligere indskærpelse af retningslinjerne over for kommunerne vil derfor bestemt ikke indebære, at der skal tilkendes flere førtidspensioner.

Som sagt er det et problem, at bemærkningerne til beslutningsforslaget giver et misvisende billede af førtidspensionssager og af lægekonsulenternes rolle. Forslaget bygger i det hele taget på for mange misforståelser.

Regeringen kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget, som det foreligger, men regeringen er enig i, at det fortsat skal sikres, at kommunerne efterlever de udstukne retningslinjer om lægekonsulentens opgave i pensionssager. Jeg vil derfor indkalde forligspartierne til en drøftelse af spørgsmålet, hvor der bliver lejlighed til at sætte det i den rette sammenhæng.

Flemming Oppfeldt (V):

For Venstre er det helt afgørende, at de borgere, der helt eller delvis kan bidrage til samfundet med et stykke arbejde og med at betale skat, også skal have en chance derfor. Selv hvis man kun kan lidt, har det også ret.

Det her er altså ikke kun et spørgsmål om forsørgerbyrde og skattetryk og den slags, det er også et spørgsmål om menneskeværdighed og selvværd. Derfor har kommunerne igennem 1990'erne udviklet deres revalideringsarbejde til gunst for rigtig mange borgere. Vi kan se det ud af de tørre tal. For ca. 10 år siden fik 28.000 personer om året tilkendt en førtidspension. I dag er niveauet, at vi tildeler omkring 13.000 en førtidspension om året.

Kl. 18.05

Et nyt skridt på vejen er den førtidspensionsreform, som er trådt i kraft her for 15 dage siden. Den siger, at vi, det vil sige det offentlige, sammen med borgeren skal se på, hvad borgeren formår, hvad man duer til, frem for alene at være optaget af de ting, vedkommende ikke kan. Vi skal altså ikke længere jagte diagnoser, men foretage et mere helhedsorienteret syn på borgeren og dennes muligheder.

Det er i den forbindelse, at SF's beslutningsforslag kan virke lidt forhistorisk. Hverken lægekonsulenten, den praktiserende læge eller speciallægen kan afgive en indstilling om førtidspensionsberettigelse. Det fremgår tydeligt af Socialministeriets retningslinjer.

Man kan læse SF's beslutningsforslag som et forsøg på at flytte magtforholdet mellem lægekonsulenten og speciallægerne, men sandheden er, at ingen læger alene kan afgive indstilling eller være med til at træffe beslutning om tildeling af førtidspension. Der er faktisk ikke rigtig nogen magt at flytte på.

Faktisk er der en række faktorer i dag, som man ligeledes skal tage i betragtning, når vi vurderer, hvad en borger formår. Socialforskningsinstituttet fremlagde den 18. november 2002 en stor undersøgelse om kommunernes tilkendelse af førtidspension. Den viste en meget stor varia-